

На основу чл. 23. и 48. Закона о државној управи (“Службени гласник РС”, бр. 79/2005, 101/2007,95/2010 и 99/2014), министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доноси

ИНСТРУКЦИЈУ

О НАЧИНУ ПОСТУПАЊА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД -ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА У РЕАЛИЗАЦИЈИ СМЕШТАЈА МАЛОЛЕТНИХ МИГРАНАТА/ИЗБЕГЛИЦА БЕЗ ПРАТЊЕ

Увод

Инструкцијом о начину поступања центара за социјални рад-органа старатељства у реализацији смештаја малолетних миграната/избеглица без пратње (у даљем тексту: «**инструкција**») одређује се процедура поступања центара за социјални рад –органа старатељства (у даљем тексту: «**орган старатељства**»), установа за смештај деце без родитељског старања (у даљем тексту «**установа социјалне заштите**») и теренских социјалних радника ангажованих на пословима пружања помоћи и подршке малолетним мигранатима/избеглицама без пратње.

Обавезе органа старатељства, установе социјалне заштите и теренских социјалних радника у организовању помоћи и подршке малолетним мигрантима/избеглицама без пратње засноване су и на следећим нормативно правним актима:

- Закон о социјалној заштити («Службени гласник РС» бр. 24/2011);
- Породични закон («Службени гласник РС» бр. 18/05,72/2011-др закон.6/2015);
- Закону о азилу и привременој заштити («Службени гласник РС» бр. 24/2018);
- Правилнику о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад («Службени гласник РС» бр. 58/2008,37/2010), и
- Правилнику о ближим условима и стандардима за пружању услуга социјалне заштите («Службени гласник РС» бр. 43/2013).

I

Лице које је ушло на територију Републике Србије добија статус малолетног мигранта/избеглице на основу:

1. Изјаве да је малолетно,
2. Извршене опсервације теренског социјалног радника који су прихватили лице које је изјавило да је малолетно или за кога се претпоставља да је малолетно и без пратње.

II

Приликом уласка малолетника мигранта/избеглице у земљу, на основу његове изјаве да је без родитеља односно старатеља и/или потврде опсервације или интервјуом да је малолетно лице без пратње примењује се следећи поступак:

Теренски социјални радник одмах по пријему информације или непосредног сазнања постојању малолетног мигранта/избеглице без пратње обавештава територијално надлежан орган старатељства који по хитном поступку одређује привременог старатеља за малолетника.

Први интервју са малолетним мигрантом/избеглицом у циљу прелиминарне процене начина његове ургентне заштите врши се у присуству привременог старатеља, теренског социјалног радника и преводиоца. Поред напред наведених лица првом интервјуу могу присуствовати и представници МУП-а и/или Комесаријата

Првим интервјуом са малолетником мигрантом/избеглицом прикупљају се следеће информација:

- лични подаци – име и презиме;
- године и место рођења;
- информације о породичној ситуацији у земљи порекла;
- образовном статусу,
- информације о разлозима и начину напуштања пребивалишта у земљи порекла;
- информације о досадашњем начину путовања и о лицима са којима је путовало;
- информације о здравственом стању малолетника;
- информације о акутно незадовољеним потребама у области безбедности, потребе за одећом, исхраном и др.
- и друге информације значајне за планирање даље заштите малолетника мигранта/избеглице.

Током реализације првог интервјуа врши се опсервација малолетника мигранта/избеглице без пратње посебно:

- понашање детета;
- психо физичко стање детета;
- однос детета према лицима са којима је путовало;
- и други бихејвиорални показатељи о стању детета.

Садржај првог интервјуа са малолетником може се понављати и у каснијим фазама поступка процене најбољег интереса малолетника/мигранта/избеглице без пратње.

III

Након обављеног интервјуа теренски социјални радник у присуству преводиоца одлази са дететом до најближе здравствене амбуланте ради обављања првог прегледа. Изузетно, уколико се при првом контакту са дететом процени да је неопходно указати лекарску помоћ, одлазак у здравствену амбуланту се спроводи као приоритетан.

Након предузетих свих наведених корака малолетник без пратње се смешта у најближи центар за хитан пријем и збрињавање у коме борави од седам дана до три недеље, односно до доношења одлуке о привременом смештају у најбољем интересу детета.

У центрима за хитан пријем и збрињавање малолетно лице се, на његовом матерњем језику, информише о кућном реду центра и даљим поступцима који ће бити предузети.

Током периода хитног смештаја, а на основу опсервације и чињеница прикупљених током интервјуа, привремени старатељ и теренски социјални радник о привременом смештају малолетника без пратње доносе стручну одлуку у форми закључка која може бити:

1. смешта се у хранитељску породицу (приоритено деца узраста до 14 година),
2. смешта се у установу социјалне заштите,
3. смешта се у здравствену установу ако здравствено стање то захтева, до окончања потребе за том врстом заштите,
4. смешта се у Центар за азил.

Установе социјалне заштите и хранитељске породице које обезбеђују смештај за децу без пратње треба да обезбеде:

- Безбедност
- Здравствену заштиту у складу са одговарајућим здравственим проблемима
- Смештај, адекватну исхрану у складу са потребма религије којој дете припада, основне хигијенске услове, одећу
- Рекреативне активности
- Васпитање детета
- Образовање детета у складу са релевантним прописима.

Одлука да се дете смешта у Центар за азил доноси се под следећим условима:

- Да је дете старије од 16 година,
- Да је старатељ у његово име поднео захтев за добијање азила у Републици Србији;
- Да Центар за азил испуњава посебне услове за смештај малолетних лица и задовољавање њихових свеукупних потреба;
- Да је процена органа старатељства да је то у његовом најбољем интересу,

IV

Када су у питању малолетни мигранти/избеглице без пратње одлуку о смештају може донети искључиво надлежан орган старатељства који је предузео мере старатељске заштите и поставио привременог старатеља за малолетно лице.

Уколико је одлука органа старатељства да се малолетни мигрант/избеглица без пратње смести у установу социјалне заштите или хранитељску породицу, орган старатељства који је предузео мере старатељске заштите и на чијој је територији малолетни мигрант/избеглица привремено смештено, доноси решење о смештају

Превоз малолетног мигранта/избеглице из прихватног центра до установе социјалне заштите или хранитељске породице у коју је по решењу смештен, врши орган старатељства у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије.

Превоз малолетног мигранта/избеглице без пратње са места где је пронађено до установе за хитан смештај организује орган старатељства на чијој територији је малолетни мигрант/избеглица нађен, уз подршку и помоћ партнерских организација.

У свим наведеним поступцима примењује се принцип пуне партиципације малолетног мигранта/избеглице без пратње.

Надлежан орган старатељства и теренски социјални радник дужни су да о свим одлукама о смештају малолетних миграната/избеглица обавештавају Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - Сектор за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте.

V

Запосленима у органу старатељства и Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и теренским социјалним радницима је у сваком тренутку омогућен несметан улазак у прихватни центар, контакт са малолетним мигрантом/избеглицом, сва неопходна помоћ и подршка за испуњавање професионалних обавеза и дужности, као и увид у евиденцију лица у центрима.

О лицима из претходног става, којима се омогућава несметан приступ и контакт са малолетним мигрантима/избеглицама без пратње, благовремено мора бити обавештено одговорно лице прихватног центра, од стране директора органа старатељства, односно одговорног лица Министарства.

VI

За извршење ове инструкције одговоран је директор органа старатељства, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања као непосредни руководиоца теренских социјалних радника.

На све што није детаљно регулисано овом Инструкцијом примењиваће се Инструкција бр.011-00-00682/2017-01 од 10.10.2017.године.

Инструкција ступа на снагу даном доношења

Инструкцију доставити органима старатељства и установама социјалне заштите.

Број: 019-00-19/2018-05

У Београду, 12. април 2018. године

МИНИСТАР

Зоран Ђорђевић